

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyně Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Obec Horní Olešnice**, IČO 00277886
se sídlem Horní Olešnice 2, 543 71 Hostinné

proti
žalovanému: **Český báňský úřad**, IČO 00025844
se sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1 - Staré Město

za účasti osob: **1. Granát Bohemia, a. s.**, IČO 27826767
se sídlem Milevská 2095/5, 140 00 Praha 4 – Krč
zastoupena JUDr. Martinem Křížem, advokátem
se sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1
2. Lesy ČR, s. p., IČO 42196451
se sídlem Přemyslova 1106/19 500 06 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2023, č.
SBS 05646/2023/ČBÚ-21

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území krajů Královéhradeckého a Pardubického (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „OBÚ“) ze dne 16. 12. 2022, čj. SBS 37632/2021/OBÚ-09/6, kterým byla na základě žádosti společnosti HeavyDevelop, a. s. (nyní Granát Bohemia, a. s.), povolena této společnosti hornická činnost spočívající v otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice a vydán souhlas s tvorbou finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání.

II. Obsah žaloby

2. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhla jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Jednotlivé žalobní námitky soustředila do následujících bodů:

Nepřezkoumatelný, neurčitý a nevykonatelný výrok napadeného rozhodnutí

3. Žalobkyně v tomto bodě namítla, že výroková část napadeného rozhodnutí žádným konkrétním, určitým a nezaměnitelným způsobem nevymezuje dotčený dobývací prostor, resp. jeho část, ve vztahu ke které jsou napadeným rozhodnutím stanovena práva a povinnosti, přičemž předmětné povolení je udělováno ve vztahu toliko k části dobývacího prostoru. Dle jejího názoru již samotná skutečnost absence přezkoumatelného vymezení dotčené části dobývacího prostoru způsobuje nepřezkoumatelnost a nezákonnost, resp. nicotnost, napadeného rozhodnutí sama o sobě. Uvedla, že rozsah práv a povinností prvostupňového rozhodnutí se vztahuje k odlišnému územnímu vymezení, resp. prostoru, než jak je vymezen geometrickým plánem dobývacího prostoru jako celku, a pokud prvostupňové rozhodnutí stanoví práva a povinnosti toliko k části dobývacího prostoru, je nezbytné, aby přílohou prvostupňového rozhodnutí byl odlišný geometrický plán, či přesné grafické či slovní geometrické vymezení. Nedostatečným a zjevně nevykonatelným výrokem rozhodnutí je tak obcházen zákon, kdy bude žadateli zcela nekontrolovatelně fakticky umožněno realizovat těžbu na/v celém dobývacím prostoru.

Zásah do práva žalobkyně na samosprávu

4. Dle žalobkyně báňský úřad v napadeném rozhodnutí pochybil, když neprovedl test proporcionality, v němž by poměřil veřejný zájem obce na ochraně zdraví a životního prostředí obyvatel, všestranný rozvoj svého území a potřeby občanů na straně jedné, a ekonomický zájem žadatele na exploataci ložiska na straně druhé. Dle žalobkyně zcela zjevně převažuje samosprávné zřízení, a s tím i veřejný zájem, jež má svůj základ v Ústavě České republiky, přičemž absenci testu proporcionality je nutno považovat za zásah do jejich ústavně zaručených práv. Dle žalobkyně nestačí prosté konstatování toho, že řádné využívání nerostného bohatství je také veřejným zájmem, který je navíc veřejným zájmem výlučně státu na získání finančních prostředků za úhradu dobývacího prostoru, že takovýto veřejný zájem představuje výraznou převahu nad ochranou ústavně zakotveného veřejného zájmu na samosprávu v jeho aspektu povinnosti péče o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, a to veřejný zájem na

zachovalém přírodním prostředí obce a ochraně životního prostředí a zdraví jejích obyvatel.

5. Žalobkyně připomněla, že dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), obce (v rozsahu své samostatné působnosti) pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem; zájem obcí je přitom nutno kvalifikovat jako veřejný zájem na zachovalém přírodním prostředí obce a ochraně životního prostředí a zdraví jejích obyvatel. Součástí samostatné působnosti obce je podle § 35 odst. 2 zákona o obcích také péče o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, a to v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi. Pokud tedy dojde ke střetu dvou veřejných zájmů, přičemž ochrana jednoho veřejného zájmu (samospráva) je zakotvena Ústavou ČR, upřednostnění druhého veřejného zájmu (řádné využívání nerostného bohatství) je možné toliko výlučně v případě, že upřednostnění druhého veřejného zájmu představuje výraznou převahu nad ochranou prvního, ústavně zakotveného veřejného zájmu.

Nevypořádání se s námitkami žalobkyně o střetu zájmu dle § 33 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“)

6. Žalobkyně v tomto žalobním bodě uvedla, že v rámci svého odvolání namítala nevypořádání následujících skutečností: ztráta významné relaxační oblasti obce, ohrožení bezpečnosti obyvatel obce, především dětí, protože v bezprostřední blízkosti plánovaného dobývacího prostoru vede hlavní spojnice mezi částmi obce Zadní Ždírnice a Horní Olešnice, vysoké riziko ztráty vody ve studních, negativní vliv na zdraví obyvatel obou částí obce, a to jak na fyzické, tak psychické, riziko způsobení další majetkové i nemajetkové újmy občanům obce i vlastníkům nemovitostí. Namítla, že žádnou z uvedených námitek (skutečností) se báňský úřad v prvostupňovém rozhodnutí věcně nezabýval, resp. se těmito námitkami nezabýval vůbec. Tyto námitky tak zůstaly báňským úřadem zcela nevypořádány a žalovaný potom totožně s prvostupňovým úřadem uzavřel, že podkladem pro rozhodnutí bylo sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022 o nezjištěném střetu zájmů, které bylo vypracováno na základě znaleckých posudků.
7. Žalobkyně zdůraznila, že se žadatelem žádnou dohodu neuzavřela a za stávající situace ani uzavřít nehodlá. Ustanovení § 33 horního zákona však předpokládá uzavření dohody toliko mezi organizací (žadatelem) a subjektem chránícím objekty a zájmy (žalobkyní). Krajský úřad však není oprávněn za ni jakoukoli dohodu uzavírat, ostatně sám § 33 předmětného zákona předpokládá situaci, kdy k uzavření dohody nedojde a takto by věc měla být řešena na úrovni ministerstva. Závěr krajského úřadu o neexistenci střetu zájmu je dle žalobkyně věcně nesprávný. Žalobkyně zcela zjevně chrání veřejný zájem zakotvený zákonem o obcích a střet zájmů mezi ní a žadatelem je zjevný. Závěr krajského úřadu o neexistenci střetu zájmu tak nemá oporu ve skutkovém stavu. Současně jakékoli vydávání stanoviska krajským úřadem posuzující existenci či neexistenci střetu zájmu zcela překračuje pravomoc krajského úřadu ve smyslu § 33 předmětného zákona, krajský úřad je oprávněn toliko sdělit, zda došlo k uzavření dohody, či nikoli. Stanovisko krajského úřadu je tak nutno považovat za nicotné. Způsob „vypořádání“ námitek a odvolání žalobkyně označila za rozporné se správním řádem a

napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu.

8. Dle žalobkyně je nutno sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, považovat za závazné stanovisko. Na závazná stanoviska se použijí obecné zásady správního řízení a musí být přezkoumatelná, neboť podléhají přezkumu ve zvláštním režimu dle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Při jejich vydávání musí být přiměřeně použito ustanovení § 68 a násl. správního řádu. Závazná stanoviska tedy mají obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Žalobkyně uvedla, že navrhovala přezkum zmíněného stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého, a to jako věcně nesprávného a nezákonného, resp. nicotného. Je zjevné, že předmětné stanovisko krajského úřadu je úkonem učiněným správním orgánem na základě zákona ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Pokud žalovaný nepostupoval dle § 149 odst. 7 správního řádu, bylo postupováno v rozporu se zákonem.
9. Nezákonnost sdělení z hlediska zařazení záměru, absence posouzení vlivů na životní prostředí
10. V tomto žalobním bodě žalobkyně poukázala na podkladová stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 25. 5. 2020, čj. KUKHK-16695/ZP/2020, a ze dne 27. 5. 2020, čj. 16899/ZP/2020, kterými je konstatováno, že záměr „*Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice*“ nenaplňuje svým charakterem a rozsahem ustanovení § 4 zákona č. 100/2001 Sb., a proto nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí.
11. Žalobkyně má za to, že v případě realizace záměru dojde k realizaci zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů, resp. nebezpečných odpadů. Současně je realizován dobývací prostor a v něm navržená povrchová těžba, přičemž jsou žadatelem předloženy nesprávné údaje týkající se kapacity navržené povrchové těžby tak, aby nebyl formálně překročen zákonný limit, ačkoli fakticky k překročení takového limitu dojde. Předmětný záměr tak podléhá posuzování vlivů dle zákona EIA. Žalobkyně uvedla, že navrhovala přezkum zmíněných sdělení krajského úřadu, a to jako věcně nesprávného a nezákonného, a následné zahájení procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Návrhem přezkumu se však žalovaný nezabýval.
12. Žalobkyně konstatovala, že používaná technologie je založena na propírání vytěžené horniny při využití odkališť, která vzniknou ve vytěženém prostoru a postupně se vytěženou jalovou horninou zavezou. Celou touto technologií a procesem jsou potom nad rámec všeho dotčeny jak povrchové, tak podzemní vody. Jak likvidace odkaliště, tak nakládání s vytěženou jalovou horninou je nutno považovat za proces odstraňování a nakládání s odpady, pročez záměr musí podléhat posuzování vlivů dle zákona EIA.

Nedostatečné zjištění skutkového stavu

13. V tomto žalobním bodě žalobkyně namítala, že není posouzena problematika ekostabilizační funkce VKP, resp. její destrukce realizací těžby, a že skutečnost, že záměrem těžby je přímo dotčena údolní niva Ždírnického potoka, resp. samotný Ždírnický potok, měla u báňského úřadu vyvolat pochybnosti v otázce posuzování vlivů na životní prostředí. V rámci hodnocení záměru a zásahu plánované těžby do krajinného rázu nebyly řádně respektovány a byly zcela přehlíženy skutečnosti, že dosud harmonická krajina je významným „bohatstvím“ území Zadní Ždírnice z hlediska

celkového rozvoje, pohody bydlení, oddychové rekreace a psychického zdraví. Žádným relevantním způsobem nebyly zjištěny, ani vyhodnoceny hydrologické poměry, rozsah znečištění a dopady na kvalitu povrchových a podzemních vod. Přitom technologií těžby metodou těžby z vody se tak jeví jako nevyhnutelné znečištění, omezení vydatnosti, či jiné zásahy do podzemních vod. Dle žalobkyně absentuje taktéž vyřešení problematiky napojení na pozemní komunikace aktuálním stanoviskem dotčeného orgánu.

14. Současně žalobkyně namítá, že báňským úřadem použitá závazná stanoviska dotčených orgánů jsou neaktuální a zastaralá, a to zejména stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Obdobně existující studie, např. rozptylová, posouzení vlivu na veřejné zdraví, hluková (navíc jevící známy neodbornosti a nevěrohodnosti) či obdobné podklady, jsou neaktuální a zastaralé, neboť byly zpracovány před více než 11 lety. Napadeným rozhodnutím pak nejsou stanoveny žádné, ani elementární, povinnosti vztahující se k ochraně živočišných a rostlinných druhů dle zákona č. 114/1992 Sb., a to ani povinnosti k provádění odpovídajících zoologických průzkumů. Žalobkyně dodala, že navrhovala přezkum všech závazných stanovisek (všech stanovisek) dotčených orgánů, na jejichž základě bylo napadené rozhodnutí vydáno, žalovaný však k tomu nepřistoupil a aniž by se obrátil na autory závazných stanovisek, sám za ně rozhodl, že nedošlo k žádným změnám, čímž však překročil své pravomoci a zákonné povinnosti.

Nedostatečné stanovení finančních rezerv

15. V tomto žalobním bodě žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí nestanoví ve výroku rozhodnutí žádnou konkrétní výši finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání, ani způsob a podmínky čerpání. Současně namítla, že výše finančních rezerv je stanovena nepřiměřeně nízká, a to s ohledem na riziko vzniku škody, zejména ve spojitosti se ztrátou vody a její jakostí na velkém území obce v Zadní Ždírnici. Dle žalobkyně žalovaný potvrdil, že při stanovení finančních rezerv není vůbec kalkulováno se zjevným rizikem vzniku škod se ztrátou vody a její jakosti na velkém území obce v Zadní Ždírnici. Takto musí být kalkulováno s případnými náklady na vybudování náhradního zásobování pitnou vodou, tedy náklady vybudování vodovodu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

16. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný předně odkázal na odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí s tím, že ze spisové dokumentace stejně jako ze všech okolností vyplývá, že v průběhu řízení bylo postupováno v souladu se zákonem. Dle jeho názoru nebyla žalobkyně ani jiný účastník správního řízení zkráceni na svých právech, podanou žalobu označil za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí.
17. V reakci na žalobní námítky uvedl, že výrok prvoinstančního rozhodnutí OBÚ na straně 2 uvádí, že hornická činnost se povoluje jen v rozsahu dokumentace „Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice“ (dále také jen „POPD“), která tvoří přílohu k žádosti o povolení hornické činnosti. Výrok rozhodnutí OBÚ tedy přímo odkazuje na povinnou přílohu k žádosti o povolení hornické činnosti podle vyhlášky č. 104/1988 Sb., o hospodárném využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 104/1988 Sb.). Konstatoval, že v POPD je mimo jiné uvedeno identifikační číslo katastrálního území a parcelní čísla pozemků dotčených

navrhovanou hornickou činností, POPD obsahuje jasnou textovou a mapovou část plánu otvírky přípravy a dobývání, jeho prostorové zařazení a ohrazení, obsahuje veškerá stanoviska a vyjádření, havarijní plán, biologické hodnocení a hydrogeologické posouzení. V souřadnicovém systému JTSK a výškovém systému Bpv je zakreslen zcela přesně a konkrétně dobývací prostor, rozsah plánované těžby, rozsah dotčených pozemků a další důležité údaje pro provádění hornické činnosti. Žalovaný dodal, že všechny tyto podklady měli účastníci k dispozici k nahlédnutí a pořízení kopií, a uvedl, že nahlédnutí na všechny dobývací prostory jsou také veřejně přístupná na webových stránkách.

18. K zásahu do práva na samosprávu žalovaný uvedl, že žalobkyně opomíjí fakt, že právo na samosprávu lze vykonávat jen v mezích stanovených právními předpisy a že se nejedná o právo absolutní. Rozhodné je totiž v daném případě to, zda je obec v mezích zákona nadána kompetencí (možností) hájit veřejný zájem, tj. v tomto případě chránit objekty a zájmy chráněné zvláštními právními předpisy. Toto právo obce jako účastníka řízení správní orgány plně respektují a respektovaly. Mimo jiné proto bylo také správní řízení na několik měsíců přerušeno za účelem vypracování znaleckých posudků a stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje k otázce střetu zájmů. Pokud by měl OBÚ za to, že účastník řízení není nadán možností chránit objekty a zájmy chráněné zvláštními předpisy, pak by k výše popsanému postupu vůbec nedošlo a dojít nemuselo.
19. Žalovaný zdůraznil, že těžební průmysl je možno situovat pouze tam, kde se nerostné bohatství vyskytuje, přičemž ochrana výhradního ložiska proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání se zajišťuje stanovením chráněného ložiskového území (dále také „CHLÚ“) Ministerstvem životního prostředí a dochází také k zákonnému omezení některých činností (omezení staveb apod.) v CHLÚ. Dodal, že úřadu byla povolena hornická činnost (otvírka, příprava a dobývání) ložiska drahého kamene-pyropu v dobývacím prostoru Dolní Olešnice, které přímo sousedí s katastrálním územím Horní Olešnice, kde je dobývání prováděno přímo v centru obce v blízkosti základní školy, a to bez stížností občanů a obce Dolní Olešnice.
20. Ke střetu zájmů dle § 33 horního zákona žalovaný konstatoval, že OBÚ v průběhu celého řízení opakovaně a důkladně dbal na to, aby byl potenciální střet zájmů, pokud však v daném případě nějaký existuje, řešen v intencích § 33 horního zákona. Řízení bylo na několik měsíců přerušeno za účelem vypracování znaleckých posudků a stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje k otázce střetu zájmů. Stanovisko Krajského úřadu pak bylo vyžádáno dokonce dvakrát, přičemž pro potřeby druhého byly nad rámec doposud předložených dokladů doloženy další dva posudky, konkrétně odborný báňský posudek Posouzení záměru „Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice“ z pohledu řešení střetů zájmů s obcí Horní Olešnice a posudek s názvem Těžba pyropů v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Shrnující posudek vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Na základě uvedených znaleckých posudků dospěl Krajský úřad Královéhradeckého kraje stanoviskem o nezjištěném střetu zájmů ve smyslu § 33 horního zákona (ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021) k závěru, že v daném případě nebyly zjištěny střety zájmů ve smyslu § 33 odst. 1 horního zákona. Pokud střet zájmů objektivně nevznikl, není dán prostor pro jeho řešení a aplikaci mechanismů podle § 33 odst. 1 horního zákona.
21. K námitce, že je věcně nesprávné a nezákonné sdělení Krajského úřadu ze dne 25. 5. 2020, čj. KUKHK-16695/ZP/2020 (žalovaný poznamenal, že správné datum je 1. 6. 2020), a ze

dne 27. 5. 2020, čj. 16899/ZP/2020, kterými je konstatováno, že záměr Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice nenaplňuje svým charakterem a rozsahem ustanovení § 4 zákona č. 100/2001 Sb., a proto nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), žalovaný shrnul, že z přiložené projektové dokumentace vyplývá, že při dobývání ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice nebude s významnou rezervou dosaženo ani jednoho limitu uvedeného v příloze č. 1 zákona EIA pod položkou č. 79, kde jsou stanoveny limity pro povrchovou těžbu nerostných surovin. Při zpracování a úpravě těžené suroviny nevznikají materiály, které by měly charakter odpadu. Na území dobývacího prostoru nebude zřízen ani likvidován odval nebo odkaliště. Veškerý přetříděný materiál bude použit pro zpětnou rekultivaci vytěženého prostoru na zemědělský půdní fond.

22. K námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu žalovaný konstatoval, že tyto námitky byly opakovaně vyvráceny v průběhu správního řízení. Uvedl, že vliv na životní prostředí byl posouzen již v rámci stanovení dobývacího prostoru a dne 27. 3. 2012 bylo MŽP ČR pod čj. 24931/ENV/12 vydáno souhlasné stanovisko ke stanovení DP Horní Olešnice a k následnému zahájení dobývání ložiska. Omezující podmínky týkající se vodního toku jsou uvedeny ve výroku rozhodnutí OBÚ na straně 4. Negativní následky předmětného dobývání na hydrogeologické poměry oblasti nepotvrdily ani posudky autorizovaných osob (např. Hydrogeologické posouzení otvírky a těžby ložiska grátonosných šterkopísků Horní Olešnice, zpracované firmou Hydrogeologická společnost, s. r. o., Praha 5 - Zbraslav, znalecký posudek Těžba pyropů v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Shrnující posudek vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, apod.).
23. Dle žalovaného nedoje vlivem těžby ani ke snížení průtoku vody ve Ždírnickém potoce, protože na ložisku bude prováděna těžba z vody a důlní vody nebudou odváděny mimo dobývací prostor. Dále uvedl, že pro ochranu zvláště chráněných živočišných a rostlinných druhů při provádění hornické činnosti byla Krajským úřadem Královéhradeckého kraje udělena výjimka dne 22. 3. 2021, čj. KUKHK-18912/ZP/2020-12, a rozhodnutím MŽP ze dne 13. 5. 2021, čj. MZP/2021/550/591-He, bylo toto rozhodnutí potvrzeno. Podmínky z rozhodnutí o udělení výjimky a povinnost jejich plnění jsou zapracovány do dokumentace POPD, konkrétně do studie nazvané „Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb.“, kde jsou podrobně stanoveny podmínky ochrany přírody a krajiny, výsledky botanického průzkumu a floristické inventarizace, zoologického průzkumu, ochrana jednotlivých druhů rostlin a živočichů (jmenovitě), to vše na 67 stranách studie. Ohledně rostlinných druhů je ve výroku rozhodnutí OBÚ na straně 3 v bodu II potvrzena podmínka zachování ochranného pásma lokality upolínu.
24. Ke stanovení finančních rezerv žalovaný uvedl, že povinnost tvorby finančních rezerv na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou a vypořádání důlních škod je zakotvena v ustanovení § 37a horního zákona. V tomto ustanovení jsou rovněž stanovena pravidla výpočtu, tvorby a čerpání těchto rezerv, přičemž tato pravidla jsou ve schválené dokumentaci POPD plně respektována. Jak už bylo výše řečeno, na podmínky hornické činnosti stanovené v POPD rozhodnutí orgánů státní báňské správy odkazují a jsou pro žadatele samozřejmě závazná.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

25. Z osob zúčastněných na řízení zaslala vyjádření k žalobě pouze společnost Granát Bohemia, a. s., s tím, že navrhla zamítnutí žaloby a přiznání náhrady nákladů soudního řízení.
26. K žalobní námitce nepřezkoumatelnosti výroku prvostupňového správního rozhodnutí zdůraznila, že výrok rozhodnutí OBÚ není omezen pouze na část A., kterou žalobkyně napadá, ale zahrnuje také další části, především pak veškeré podmínky a omezení uvedené ve výrokové části B. včetně odkazu na POPD, který obsahuje jasnou textovou a mapovou část plánu otvírky přípravy a dobývání, jeho jasné prostorové zařazení a ohraničení. POPD je naprosto klíčový pro podanou žádost, neboť vymezuje veškeré povinnosti a závazky těžební organizace pro účely hornické činnosti, včetně toho, jaký bude územní rozsah a způsob prováděné hornické činnosti. Dle jejího názoru vyhovuje výroková část A. rozhodnutí OBÚ obvyklým a rozumným požadavkům na jeho určitost, jasnost a srozumitelnost a ztotožnila se názorem žalovaného o nedůvodnosti námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí OBÚ. V této souvislosti odkázala na závěry Nejvyššího správního soudu týkající se otázky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů vyjádřené v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38.
27. K námitkám týkajícím se zásahu do práva na samosprávu a střetu zájmů dle § 33 horního zákona osoba zúčastněná na řízení poukázala na závěry znaleckých posudků a dalších stanovisek a uvedla, že OBÚ dospěl ke správnému závěru, že žádné zájmy nejsou ohroženy, a proto není třeba postupovat podle § 33 odst. 3 horního zákona (tj. nemuselo dojít k uzavření dohody nebo rozhodnutí MPO). V návaznosti na nesouhlasné sdělení žalobkyně OBÚ řádně zjišťoval, zda v daném případě existují ohrožené zájmy chráněné zvláštními právními předpisy. Za tímto účelem byl vyžádán odborný báňský posudek - Posouzení záměru „Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice“ z pohledu řešení střetů zájmů s obcí Horní Olešnice; posudek na posouzení vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví - Těžba pyropů v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Shrnující posudek vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví a stanovisko Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, ve kterém krajský úřad s ohledem na závěry znaleckých posudků dospěl k závěru, že v daném případě nebyly zjištěny střety zájmů ve smyslu ustanovení § 33 odst. 1 horního zákona a z toho důvodu není třeba uzavírat dohodu ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 horního zákona.
28. Dle osoby zúčastněné na řízení vychází námitky žalobkyně z nepochopení smyslu a účelu § 33 horního zákona. Střet zájmů ve smyslu § 33 horního zákona není možné pojmově zaměňovat s obecnými důvody nesouhlasu s těžbou při řízení o povolení hornické činnosti. Smyslem řešení střetu zájmu je totiž ochrana objektů a zájmů chráněných podle zvláštních předpisů, které jsou ohroženy zamýšlenou těžbou ložiska. Osoba zúčastněná na řízení v tomto směru poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, čj. 2 As 196/2016-133, v němž tento soud odlišil pojem „ohrožení“ od pojmu „dotčení“, který slouží k určení okruhu účastníků správního řízení a vztahuje se k zásahu nižší intenzity. Dále uvedla, že znalecké posudky, na základě kterých bylo zpracováno stanovisko KÚ, na které odkazuje rozhodnutí OBÚ, nezávazně na sobě vyvrátily, že by existoval střet žalobcem namítaných veřejných zájmů, na základě čehož OBÚ následně uzavřel, že aplikace § 33 horního zákona není v daném případě na místě. Takový závěr je zcela logický, přesvědčivý a přezkoumatelný.

29. Dle osoby zúčastněné na řízení nemá v rámci posouzení střetu veřejných zájmů jakoukoli relevanci či význam samosprávná povaha žalobkyně. Rozhodné je to, zda je nadána kompetencí, resp. možností hájit své zájmy, resp. zájmy svých občanů. Ztotožnila se proto se závěrem žalovaného, který uzavřel, že z práva na samosprávu tedy neplyne právo prosadit svůj zájem bez ohledu na ostatní dotčené subjekty. Horní zákon umožňuje mimo jiné obcím, aby hájily zájmy chráněné zvláštními právními předpisy. To ale nijak nesouvisí se samosprávou.
30. Za nesmyslnou označila osoba zúčastněná na řízení námitku, že stanovisko KÚ ze dne 4. 11. 2022 je nepřezkoumatelné pro nesplnění náležitostí dle § 68 správního řádu, věcně nesprávné, nezákonné či nicotné, neboť stanovisko KÚ není ani rozhodnutím ani závazným stanoviskem. Správním orgánem, který je povinen učinit závěr o tom, zda byly dodrženy požadavky § 33 horního zákona či nikoli, je OBÚ a k tomuto posouzení si může opatřovat další podklady. Krajský úřad je podle § 33 odst. 2 a 3 horního zákona oprávněn vydávat stanoviska k potenciálnímu střetu zájmů. Tak tomu bylo i v tomto případě.
31. Osoba zúčastněná na řízení se vymezila i proti odkazům žalobkyně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2014, čj. 11 A 109/2013- 62, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. 1 As 68/2008, které neobsahují ji uváděné citace, citace z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 As 25/2009-163, je pak zjevně vytržena z kontextu celého rozhodnutí.
32. K absenci stanoviska EIA osoba zúčastněná na řízení uvedla, že posouzení vlivu dobývání granátonosné horniny na životní prostředí dle zákona EIA bylo provedeno již v rámci procesu stanovení dobývacího prostoru, kdy bylo dne 27. 3. 2012 Ministerstvem životního prostředí vydáno souhlasné stanovisko čj. 24931/ENV/12 ke stanovení dobývacího prostoru Horní Olešnice a k následnému zahájení dobývání ložiska. V návaznosti na to vydal Krajský úřad Královéhradeckého kraje sdělení z hlediska zařazení záměru Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice podle zákona EIA. Z tohoto sdělení jednoznačně plyne, a tento závěr nebyl nikdy řádně zpochybněn, že záměr nenaplňuje svým charakterem a rozsahem ustanovení § 4 zákona EIA, a proto nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí. V příloze č. 1 Zákona EIA jsou pod položkou č. 79 stanoveny limity pro povrchovou těžbu nerostných surovin, přičemž aby záměr povrchové těžby nerostných surovin podléhal posuzování vlivu na životní prostředí, musela by být splněna těžební kritéria: plocha od 5 ha nebo kapacita od 10.000 t/rok. V daném případě nebude při dobývání ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice s významnou rezervou dosaženo ani jednoho z těchto limitů. Osoba zúčastněná na řízení zároveň zdůraznila, že při provádění hornické činnosti nebude provozováno zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů, resp. nebezpečných odpadů. Při zpracování a úpravě těžené suroviny nevznikají materiály, které by měly charakter odpadu. Veškerý přetříděný materiál bude použit pro zpětnou rekultivaci vytěženého prostoru na zemědělský půdní fond.
33. Dále se osoba zúčastněná podrobně vyjádřila k námitce neřešení zásahu do zájmů žalobkyně. K zásahu do zdraví občanů a ztráty relaxační oblasti připomněla zejména závěry znaleckých posudků, že vliv na zdraví obyvatel obou částí obce byl vyhodnocen jako nevýznamný, že nemůže být zasažena ani pohoda bydlení a že řešené území je v návrhu územního plánu obce Horní Olešnice zařazeno jako plocha těžby nerostů. K hydrologickým poměrům v daném místě, potažmo v celé obci, rovněž odkázala na

znalecké posudky i stanoviska dotčených orgánů, z nichž vyplývá, že těžbou nedojde k zásahu ani do vod povrchových, natož vod podzemních. Nadto omezující podmínky týkající se vodního toku klade přímo rozhodnutí OBÚ, a to ve výrokové části B. bod 6 písm. a).

34. K námitce týkající se ochrany živočišných a rostlinných druhů osoba zúčastněná na řízení poukázala na to, že k provádění hornické činnosti byla Krajským úřadem Královéhradeckého kraje udělena výjimka pro zvláště chráněné druhy dne 22. 3. 2021 pod čj. KUKHK-18912/ZP/2020-12, nadto rozhodnutí OBÚ ve výrokové části B. bodu II. tuto výjimku výslovně zohledňuje. K řešení problematiky napojení na pozemní komunikace pak odkázala na posudek D. P..
35. K namítané zastaralosti stanovisek osoba zúčastněná na řízení uvedla, že je nepochybné, že závazná stanoviska nemají určenou dobu platnosti. Současně žádný zákon nestanoví povinnost správního orgánu se doptávat či se ujišťovat o aktuálnosti stanovisek, pokud nikdo netvrdí změnu objektivních okolností. V některých konkrétních případech je platnost závazného stanoviska omezena, avšak pokud dobu platnosti zákon či samo stanovisko výslovně neurčí, není omezená. Dle osoby zúčastněné na řízení nelze uvažovat o jejich zastaralosti, když jsou datována v rozmezí let 2015 až 2016, případně 2017, 2020 a 2021. Např. ve stavebním řízení platí, že závazné stanovisko je nutné revidovat v případě objektivní změny poměrů, jak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 25/2009. Žalobkyně však nikdy neuváděla žádné relevantní důvody, pro které by bylo nutné přistoupit k revizi stanovisek, tedy nikdy řádně netvrdila ani neprokázala konkrétní změny poměrů ani konkrétními tvrzeními nezpochybňovala závěry označených stanovisek. Osoba zúčastněná na řízení zdůraznila, že v místě dobývacího prostoru Horní Olešnice a v jeho okolí nedošlo od vydání stanovisek a vyhotovení studií k žádným změnám, které by měly nebo mohly mít vliv na vydaná stanoviska a vyhotovené studie. Ani těžební záměr se nijak nezměnil.
36. Ke stanovení finančních rezerv osoba zúčastněná na řízení uvedla, že ze stanovisek a znaleckých posudků jasně vyplývá, že nedojde k poklesům hladin spodních vod ani teoretickému riziku ztráty vody ve studních. Stanovení finančních rezerv pro vybudování náhradního zásobování pitnou vodou by tedy bylo zcela nesmyslné, když ohrožení vody ve studních obyvatel Horní Olešnice není dáno. Tvorbu finančních rezerv pak stanovuje POPD, na nějž odkazuje výroková část rozhodnutí OBÚ.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

37. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání postupem a za podmínek stanovených v ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
38. Žalovaný předložil soudu správní spis, který obsahuje listiny dokládající průběh správního řízení a dokumenty, o kterých se zmiňují jak oba správní orgány ve svých rozhodnutích, tak žalobkyně ve své žalobě. Lze ve stručnosti shrnout, že společnost Heavy Develop a. s., která následně změnila svůj název na „Granát Bohemia a. s.“ (dále jen „žadatel“), podala u OBÚ žádost (ze dne 9. 9. 2021) o povolení hornické činnosti

v dobývacím prostoru Horní Olešnice a o schválení tvorby finanční rezervy na důlní škody na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených hornickou činností. Přílohou této žádosti byla mimo jiné dokumentace nazvaná Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice, havarijní plán, biologické hodnocení, hydrogeologické posouzení a stanoviska a vyjádření Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Městského úřadu Trutnov, vyjádření Lesů ČR, s. p., výpisy z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku a oprávnění těžební společnosti k vykonávání hornické činnosti.

39. V průběhu správního řízení bylo provedeno ústní jednání spojené s místním šetřením, byly shromážděny potřebné podklady a účastníkům bylo umožněno seznámit se ve smyslu ustanovení § 36 odst. 2 a 3 správního řádu se všemi podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko.
40. Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2022, čj. SBS 37632/2021/OBÚ-09/6, vyhověl OBÚ žádosti žadatele a povolil hornickou činnost, spočívající v otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice a vydal souhlas s tvorbou finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání.
41. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 3. 2023, čj. SBS 05646/2023/ČBÚ-21, zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Své závěry opřel o souhrn podkladů shromážděných OBÚ v prvoinstančním správním řízení, v odvolacím řízení sám již podklady nedoplňoval.
42. Krajský soud posoudil žalobu v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a 2 a § 75 odst. 1 s. ř. s.)
43. Žalobkyně v žalobě označila rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí prvostupňové mimo jiné za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů a současně namítala vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s., s námitkami ve vztahu k výroku prvostupňového rozhodnutí spojovala rovněž i důsledek spočívající v nicotnosti rozhodnutí. Krajský soud se proto zabýval nejprve namítanou nepřezkoumatelností, neboť by bylo předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.
44. Předně nutno konstatovat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-76, všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nepřezkoumatelné může být rozhodnutí pro nedostatek důvodů anebo pro nesrozumitelnost. Nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost jsou zejména taková rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Za nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je nutno považovat rozhodnutí založená na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své

rozhodovací důvody, tj. např. kdy opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, příp. zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (k tomu srov. přiměřeně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2013-75). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Není však přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38).

45. Krajský soud v daném případě neshledal, že by žalobou napadená rozhodnutí trpěla vadami zakládajícími jejich nepřezkoumatelnost. Bylo by sice možné představit si i podrobnější odůvodnění rozhodnutí, avšak nosné úvahy jsou z obou správních rozhodnutí zřejmé, a nejedná se tedy o nepřezkoumatelnost v intenzitě předpokládané judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z rozhodnutí obou správních orgánů (které spolu tvoří koherentní celek) je zjištělné, o čem i jak rozhodly, jsou zjištělné i důvody, pro něž byla vydána. Z rozhodnutí je rovněž zřejmé, jaký skutkový stav vzaly správní orgány za rozhodný a jak uvažily o pro věc podstatných skutečnostech.
46. Lze doplnit, že nelze bez dalšího označit za nepřezkoumatelné rozhodnutí pouze z toho důvodu, že se účastníkovi řízení správním orgánem podaná argumentace nejeví jako dostatečná nebo že s ní nesouhlasí. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která správnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat.
47. Nutno dodat, že krajský soud neshledal napadená rozhodnutí ani nicotnými, jak žalobkyně také zmínila v souvislosti s námitkou nepřezkoumatelnosti v některých žalobních bodech. Nicotnými jsou totiž taková rozhodnutí, k jejichž vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný nebo k jejichž vydání nemá pravomoc, rozhodnutí, která trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost tedy méně závažné vady správních aktů nezpůsobují. Obecně lze říci, že *„lze-li jednoznačně dospět k závěru, že není pochyb o tom, že rozhodnutí vydal oprávněný orgán v rámci svých kompetencí, netrpí vadami, které mohou způsobit jeho zmatečnost, neurčitost nebo nemožnost, přičemž je zřejmé, komu je určeno, nelze takové rozhodnutí označit za nicotné“* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004, čj. 5 Afs 19/2004-53).
48. Dále již k jednotlivým žalobním bodům. Krajský soud poznamenává, že žalobní námitky se v podstatě shodují s námitkami odvolacími. Protože není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, může se soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47).

V prvním žalobním bodě žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost, neurčitost a nevykonatelnost výroku prvostupňového rozhodnutí.

49. Krajský soud z prvostupňového rozhodnutí zjistil, že jeho výrok začínající na straně první obsahuje bod A., kterým byla žadateli povolena hornická činnost spočívající v otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice, a obsahuje bod B., kterým byl žadateli současně vydán souhlas s tvorbou finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání. Dále výrok pokračuje na straně druhé rozhodnutí a uvádí, že „*Hornická činnost se povoluje v rozsahu dokumentace: „Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice“, která tvořila přílohu žádosti*“. Dále výrok pokračuje tím, že souhlas s tvorbou finančních rezerv se vydává dle kapitoly 1.6.7. předložené dokumentace „*Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice*“. Dále je výslovně uvedeno, že při provádění hornické činnosti a při tvorbě finančních rezerv bude dodržena předložená dokumentace POPD a dodrženy podmínky, které jsou následně podrobně rozvedené (viz strana 2 až 5 prvostupňového rozhodnutí).
50. Výrok prvostupňového rozhodnutí tedy výslovně odkazuje na dokumentaci „*Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice*“, která obsahuje textovou a mapovou část plánu otvírky přípravy a dobývání, jeho prostorové zařazení a ohrazení. Je v něm mimo jiné uveden seznam parcel dotčených předmětnou hornickou činností (tj. konkretizována parcelní čísla pozemků v katastrálním území Horní Olešnice dotčených hornickou činností), a to včetně zakreslení v mapových podkladech. Mapové podklady, které jsou přílohou POPD jsou vyhotoveny v souřadnicovém systému JTSK a výškovém systému Balt pro vyrovnání (Bpv), je v nich přesně zakreslen dobývací prostor, zakreslen postup dobývání, rozsah plánované těžby, rozsah dotčených pozemků a další údaje pro provádění hornické činnosti.
51. Žalovaný správně uvedl, že jedním z předpokladů povolení hornické činnosti je stanovení dobývacího prostoru, přičemž předmětný dobývací prostor Horní Olešnice byl stanoven rozhodnutím OBÚ ze dne 26. 8. 2015, čj. SBS 20337/2015/OBÚ-09/2. Již toto rozhodnutí stanovilo hranice dobývacího prostoru Horní Olešnice v intencích horního zákona. Hranice dobývacího prostoru představují geometricky přesně vymezený prostor, ve kterém je organizace po splnění zákonem stanovených povinností oprávněna dobývat výhradní ložisko. Přitom již k žádosti o stanovení dobývacího prostoru bylo nutno přiložit konkrétní povinné přílohy stanovené § 2 odst. 4 vyhlášky č. 172/1992 Sb., o dobývacích prostorech, ve znění pozdějších předpisů, tj. zejména kopie mapy povrchu v měřítku do 1:25 000 se zakreslením hranic dobývacího prostoru a vrcholů jeho geometrického obrazce, chráněných území a ochranných pásem, seznam souřadnic vrcholů s hodnotami uvedenými s přesností na celé metry, výpočet plošného obsahu dobývacího prostoru s přesností na m² a seznam katastrálních území nebo jejich částí, na kterých se dobývací prostor nachází, s uvedením jejich poměrného zastoupení v ploše dobývacího prostoru, přičemž plochy katastrálních území se určují planimetricky, a to aritmetickým průměrem vypočítaným ze tří měření s přesností na dvě desetinná místa s vyrovnáním na plochu dobývacího prostoru v km² nebo jinými metodami dosahujícími alespoň téže přesnosti. Rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Horní Olešnice ze dne 26. 8. 2015, čj. SBS 20337/2015/OBÚ-09/2, je pak rovněž přílohou POPD.
52. Jestliže tedy OBÚ výrokem svého rozhodnutí povolil hornickou činnost v rozsahu dokumentace POPD (v níž je detailně zakreslen dobývací prostor, postup dobývání,

popsán rozsah plánované těžby, rozsah dotčených pozemků a další údaje pro provádění hornické činnosti), pak tímto odkazem jednoznačně, konkrétně a nezaměnitelně vymezil i dotčený dobývací prostor, v němž provádění hornické činnosti povolil a ke které pak dále stanovil dodržení dalších podmínek. Není tedy pravdou, že by žadatel mohl „beztrestně a nekontrolovaně překračovat či měnit svoji činnost v rámci dobývacího prostoru, či objemy a další podmínky těžby“. Pokud žalobkyně současně namítala, že rozsah práv a povinností prvostupňového rozhodnutí se vztahuje k odlišnému územnímu vymezení, než jak je vymezeno geometrickým plánem dobývacího prostoru jako celku, není zřejmé (a sama neuvedla), proč by se mělo jednat o odlišné území.

53. Krajský soud uzavírá, že hornická činnost spočívající v otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Horní Olešnice byla v daném případě povolena výslovně v rozsahu dokumentace POPD, kterou byly jednoznačně vymezeny parametry hornické činnosti, územní rozsah a způsob provádění hornické činnosti. Výrok rozhodnutí je tedy srozumitelný, jednoznačný, konkrétní a nezaměnitelný. Přitom forma odkazu na konkrétní dokumentaci či přílohy ve výrokové části rozhodnutí je zcela běžná a v souladu s ustálenou praxí.

Zásah do práva žalobkyně na samosprávu

54. Žalobkyně v tomto žalobním bodě namítala dotčení svého práva na samosprávu a zejména zdůrazňovala, že nebyl proveden test proporcionality, v němž by byl poměřen veřejný zájem obce na ochraně zdraví a životním prostředí obyvatel, všestranný rozvoj jejího území a potřeby občanů na straně jedné, a ekonomický zájem žadatele či státu na exploataci ložiska na straně druhé.
55. Nutno konstatovat, že při ochraně zvláštních zájmů je obcím přiznána horním zákonem, zákonem o hornické činnosti a dalšími právními předpisy významná role. Žalobkyně byla a je bezpochyby nadána kompetencí hájit zájmy obce, resp. zájmy svých občanů. Tuto možnost v rámci správního řízení měla a rozhodně jí nebyla upřena, o čemž svědčí mimo jiné to, že byla účastníkem správního řízení, mohla uplatňovat své námitky, podávat svá stanoviska a byla jí dána možnost seznámit se se všemi podklady. Po vznesení jejích námitek ve vztahu k dotčení veřejného zájmu obce na ochraně zdraví obyvatel a životního prostředí (namítána byla ztráta významné relaxační oblasti obce, ohrožení bezpečnosti obyvatel obce, riziko ztráty vody ve studních, negativní vliv na zdraví obyvatel, riziko způsobení další majetkové i nemajetkové újmy občanům obce) byly k této problematice vyžádány znalecké posudky a k otázce střetu veřejných zájmů stanovisko Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Z nich pak zcela zřetelně a jednoznačně vyplynulo, že k žalobkyní namítanému ohrožení veřejných zájmů v daném případě nedojde (k tomu podrobněji viz níže).
56. Z uvedeného je tedy zřejmé, že k zásahu či porušení práva žalobkyně na samosprávu (tj. práva na spravování vlastních záležitostí) v průběhu správního řízení nedošlo, neboť jí nebylo nikterak upřeno právo hájit zájmy chráněné zvláštními předpisy. Jestliže byly námitky a stanoviska žalobkyně odbornými posudky vyvráceny či označeny za nedůvodné, nelze za porušení práva na samosprávu označit to, že žalobkyně nebyla ve výsledku v řádně provedeném správním řízení úspěšná se svými námitkami a že neprosadila svoje názory (nutno podotknout, že subjektivní, protože nebyly podloženy žádnými odbornými podklady) na věc. Žalovaný v tomto směru příhodně poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 10. 2020, čj. 31 A 112/2020-404, který uvedl,

že „právo na samosprávu není absolutní a natolik bezbřehé, že by obci či kraji dodávalo vlastnost suveréna, jakým je stát. Ten může prostřednictvím správních orgánů zasahovat do činnosti obcí a krajů, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem (čl. 101 odst. 4 Ústavy) Nemůže tak být chápáno jako univerzální pravidlo, podle něhož nelze proti vůli samosprávného celku prosadit žádný záměr, který tento samosprávný celek nějak ovlivňuje.“ S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje. Povolení hornické činnosti lze jistě vnímat jako závažné narušení dosavadního způsobu života v dotčené obci, nicméně i z ustálené judikatury vyplývá zásada, že nikdo nemá absolutní právo na neměnnost poměrů v území a zakonzervování stávajícího stavu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, čj. 2 As 37/2015-46, nebo ze dne 12. 3. 2010, čj. 7 As 13/2010- 145).

Nevypořádání se s námitkami žalobkyně o střetu zájmu dle § 33 horního zákona

57. Žalobkyně namítla, že se báňský úřad v prvostupňovém rozhodnutí nezabýval jejími námitkami, že dojde ke ztrátě významné relaxační oblasti obce, k ohrožení bezpečnosti obyvatel obce (především dětí), k vysokému riziku ztráty vody ve studních, k negativnímu vlivu na fyzické a psychické zdraví obyvatel, k riziku způsobení další majetkové i nemajetkové újmy občanům obce i vlastníkům nemovitostí a že žalovaný potom totožně s prvostupňovým úřadem uzavřel, že podkladem pro rozhodnutí bylo sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, o nezjištěném střetu zájmů vypracované na základě znaleckých posudků. Žalobkyně zdůraznila, že se žadatelem žádnou dohodu neuzavřela ani uzavřít nehodlá, avšak ustanovení § 33 horního zákona předpokládá uzavření dohody mezi organizací (žadatelem) a subjektem chránícím objekty a zájmy, přičemž pokud k uzavření dohody nedojde, měla by věc být řešena na úrovni ministerstva. Závěr krajského úřadu o neexistenci střetu zájmu je dle žalobkyně věcně nesprávný, neboť střet zájmů mezi ní a žadatelem je zjevný.
58. Lze konstatovat, že řízení o povolení hornické činnosti je správním řízením, na které se podpůrně aplikuje správní řád s odchylkami od obecné úpravy stanovenými zejména zákonem o hornické činnosti. Předchozí vyřešení střetů zájmů dle § 33 horního zákona (a jeho obligatorní doložení k žádosti o povolení hornické činnosti) představuje institut v oblasti horního práva, jehož účelem je konsenzuální vyřešení konfliktu zájmů mezi těžební organizací a osobami, které mohou být těžbou ohroženy.
59. Řešení střetu zájmů upravuje ustanovení § 33 horního zákona tak, že (odst. 1) [j]estliže jsou využítím výhradního ložiska ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob, jsou organizace, orgány a fyzické a právnické osoby, jimž přísluší ochrana těchto objektů a zájmů, povinny ve vzájemné součinnosti řešit tyto střety zájmů a navrhnout postup, který umožní využití výhradního ložiska při zabezpečení nezbytné ochrany uvedených objektů a zájmů (poznámka: zvýraznění provedl krajský soud).
60. Dle odstavce 2 téhož ustanovení platí, že [o]rganizace je povinna před zařazením příslušných prací do plánu otvírky, přípravy a dobývání dohodnout se s orgány a fyzickými a právnickými osobami, kterým přísluší ochrana objektů a zájmů podle odstavce 1, o tom, zda ohrožený objekt nebo zájem se má chránit, v jakém rozsahu, popřípadě po jakou dobu a dohodu předložit krajskému úřadu k zaujetí stanoviska. Dohoda je platná, jestliže krajský úřad do 1 měsíce od jejího předložení nevyjádří s dohodou nesouhlas. Povinnost uzavřít dohodu se

nevztahuje na případy, kdy střety zájmů byly vyřešeny při stanovení chráněného ložiskového území, dobývacího prostoru, popřípadě při projektování, výstavbě nebo rekonstrukci dolu a lomu a jestliže postup při jejich řešení stanoví zvláštními předpisy (poznámka: zvýraznění provedl krajský soud).

61. Odstavec 3 a 4 stejného ustanovení stanoví, že [n]edošlo-li k dohodě podle odstavce 2 nebo jestliže krajský úřad nesouhlasí s dohodou, rozhodne o řešení střetů zájmů Ministerstvo průmyslu a obchodu po projednání s Ministerstvem životního prostředí České republiky a Českým báňským úřadem v součinnosti s ostatními dotčenými ústředními orgány státní správy, a to s přihlédnutím ke stanovisku krajského úřadu. Organizace, která žádá o povolení otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, je povinna doložit obvodnímu báňskému úřadu, že střety zájmů byly vyřešeny.
62. V daném případě žalobkyně namítala, že se OBÚ nezabýval jejími námitkami o ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel a že žalovaný potom totožně s prvostupňovým úřadem odkazoval na sdělení krajského úřadu o nezjištěném střetu zájmů vypracované na základě znaleckých posudků.
63. Krajský soud této žalobní námitce přisvědčit nemůže. Předně nutno zopakovat, že podle konstantní judikatury při soudním přezkumu rozhodnutí tvoří správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže případné nedostatky jednoho lze kompenzovat druhým (a to v obou směrech), a při soudním přezkumu je proto nelze přezkoumávat každé zvlášť.
64. Jestliže se tedy OBÚ jako prvostupňový správní orgán výslovně nevyjádřil k námitkám žalobkyně ve směru ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel a pouze odkázal na sdělení krajského úřadu ze dne 18. 2. 2021 ke střetu zájmů a ze dne 4. 11. 2022 vypracované na základě znaleckých posudků se závěrem o nezjištěném střetu zájmů dle ustanovení § 33 horního zákona (viz strana 6 a 7 prvostupňového rozhodnutí), pak by bez dalšího takové odůvodnění dostatečné nebylo. Žalovaný jako druhostupňový správní orgán se však námitkami žalobkyně o ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel, potažmo otázkou střetu zájmů, zabýval na straně 5 až 7 svého rozhodnutí, kde uvedl, že ze sdělení krajského úřadu ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, o nezjištěném střetu zájmů ve smyslu ustanovení § 33 horního zákona je zřejmé, že podkladem k jeho vydání byly dva znalecké posudky. Žalovaný tyto znalecké posudky dále specifikoval s tím, že oba se podrobně zabývají žalobkyní nastolenými otázkami, tj. zda případnou hornickou činností dojde ke ztrátě významné relaxační oblasti obce, k ohrožení bezpečnosti obyvatel obce, především dětí, k riziku ztráty vody ve studních, k negativnímu vlivu na zdraví obyvatel obou částí obce, a to jak na fyzické, tak psychické zdraví, a k riziku způsobení další majetkové i nemajetkové újmy občanům obce i vlastníkům nemovitostí. Uvedl, že závěry obou znaleckých posudků se shodují v tom, že na všechny otázky byla odpověď negativní, tedy žádné z uváděných „rizik“ nebylo znaleckými posudky potvrzeno. Žalovaný uzavřel, že z předložených znaleckých posudků nevyplývá žádná reálná možnost ohrožení zájmů obce a poukázal na diferenci mezi ohrožením a dotčením zájmů. Dodal, že „uvedenou otázku OBÚ posuzoval a s přihlédnutím k uvedeným stanoviskům vyhodnotil tak, že střet zájmů v daném případě neexistuje a není jej třeba řešit pomocí mechanismů uvedených v horním zákoně“.
65. Byť tedy prvostupňové rozhodnutí pouze stručně odkázalo na závěry stanoviska krajského úřadu, žalovaný jako druhostupňový správní orgán se v odůvodnění svého

rozhodnutí již v zásadě dostatečně zabýval i obsahem znaleckých posudků a stanovisek krajského úřadu k dané problematice, a tedy srozumitelně reagoval na námitky žalobkyně týkající se ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel.

66. Pokud jde o samotnou otázku střetu zájmů ve smyslu ustanovení § 33 horního zákona, je třeba mít na zřeteli, že smyslem řešení tohoto střetu zájmů je ochrana objektů a zájmů chráněných podle zvláštních předpisů, které jsou ohroženy zamýšlenou těžbou ložiska. Jak správně poznamenal žalovaný i osoba zúčastněná na řízení, z dikce horního zákona a správní praxe vyplývá nezbytnost rozlišovat mezi objekty a zájmy dotčenými a ohroženými. V této souvislosti lze citovat z rozsudku Nejvyššího správního soudu rozsudku ze dne 25. 1. 2018, čj. 2 As 196/2016-133, v němž tento soud uvedl, že *„pojem ‘ohrožení’ je třeba odlišovat od pojmu ‘dotčení’, který slouží k určení okruhu účastníků správního řízení a vztahuje se k zásahu nižší intenzity. Hrozba újmy dle § 33 zákona o ochraně a využití nerostného bohatství musí být vzhledem k podmínkám v místě reálná a její intenzita musí být srovnatelná se zničením, poškozením či podstatným snížením některého z užitných parametrů daného objektu. Okruh zájmů a osob ohrožených hornickou činností je oproti vymezení účastníků řízení třeba vykládat restriktivně, nikoliv však tak, že se zúží pouze na osoby, na jejichž pozemcích bude hornická činnost probíhat.“*
67. Pro řešení střetu zájmů podle § 33 horního zákona je tedy nutno zjistit, které konkrétní objekty a zájmy mohou být navrhovanou těžbou ohroženy (nikoliv pouze dotčeny). A pokud je takové možné ohrožení zjištěno, musí být ohrožené objekty a zájmy vymezeny a má být popsáno, jak se mají chránit, v jakém rozsahu, příp. po jakou dobu. Je přitom na správním orgánu, aby uvedenou problematiku posoudil, a to na základě odborného posouzení.
68. V daném případě jsou ve správním spise založené dva znalecké posudky, a to odborný báňský posudek nazvaný Posouzení záměru „Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice“ z pohledu řešení střetů zájmů s obcí Horní Olešnice, který byl zpracovaný Ing. D. P., soudním znalcem v oboru projektování, specializace hornictví, bezpečnost práce, těžba, odvětví těžba uhlí, těžba nerostů, specializace vlivy poddolování; dále posudek nazvaný Těžba pyropů v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Shrnující posudek vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, zpracovaný RNDr. M. Z., držitelkou autorizace ke zpracování odborných posudků podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, udělené MŽP, a držitelkou osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděleného Ministerstvem zdravotnictví, a držitelkou autorizace ke zpracování rozptylových studií udělené MŽP.
69. Oba uvedené znalecké posudky se podrobně zabývají námitkami žalobkyně o ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel, tj. otázkami, zda předmětnou hornickou činností dojde ke ztrátě významné relaxační oblasti obce, k ohrožení bezpečnosti obyvatel obce, k riziku ztráty vody ve studních, k negativnímu vlivu na zdraví obyvatel obou částí obce a k riziku způsobení další majetkové i nemajetkové újmy občanům obce i vlastníkům nemovitostí. Závěry obou znaleckých posudků se přitom shodují v záporné odpovědi na všechny tyto otázky, tedy že žalobkyní uváděná rizika jsou buď vyloučena, zcela eliminována nebo jsou vyhodnocena (např. vliv na zdraví obyvatel) jako nevýznamná. Ze znaleckých posudků tedy nevyplývá žádná reálná hrozba ohrožení žalobkyní zmíněných zájmů obce a jejích obyvatel. Nutno podotknout, že žalobkyně v průběhu správního řízení netvrdila (ani nyní netvrdí), že by znalecké posudky byly nesprávné či chybné, a

neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by závěry znaleckých posudků jakkoliv zpochybnilly.

70. Ze sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 18. 2. 2021 vyplývá, že mu byl předložen návrh dohody k vyřešení střetu zájmů týkající se hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice ve smyslu § 33 odst. 2 horního zákona, jehož důvodem byl nesouhlas obce Horní Olešnice s těžbou v dobývacím prostoru. Krajský úřad konstatoval, že předně zjišťoval, které objekty nebo zájmy jsou navrhovanou hornickou činností ohroženy, a uvedl, že kromě obecného vyjádření nesouhlasu obce Horní Olešnice mu nebyly sděleny žádné konkrétní právem chráněné objekty a zájmy, které by mohly být ohroženy. Proto uzavřel, že ke střetu zájmů ve smyslu § 33 horního zákona v daném případě a daném okamžiku nedochází. Po zdůvodnění nesouhlasu obcí Horní Olešnice s povolením hornické činnosti vydal Krajský úřad Královéhradeckého kraje na žádost OBU dne 4. 11. 2022 sdělení čj. KUKHK-42275/ZP/2021, v němž konstatoval, že žádný z předložených znaleckých posudků (tj. shora zmíněných - odborného báňského posudku a Shrnujícího posudku záměru na životní prostředí a veřejné zdraví) ohrožení zájmů ve smyslu ustanovení § 33 odst. 1 horního zákona nepotvrdil, a krajský úřad tak setrval na svém závěru, že v dané věci nebyly zjištěny střety zájmů ve smyslu ustanovení § 33 odst. 1 horního zákona.
71. Jestliže tedy znalecké posudky, na základě kterých bylo zpracováno sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, nepotvrdily, že by v dané věci existoval střet žalobkyní namítaných veřejných zájmů, pak není na místě aplikace § 33 horního zákona. Je proto zcela správný závěr žalovaného, že pokud střet zájmů objektivně nevznikl, není dán prostor pro jeho řešení a aplikaci mechanismů podle § 33 odst. 1 horního zákona. Nebylo totiž zjištěno žádné reálnými důkazy podložené ohrožení zájmů a objektů, natož v intenzitě srovnatelné se zničením, poškozením či podstatným snížením parametrů některého z užitných parametrů nějaké věci.
72. Žalobkyně současně namítala, že jakékoli vydávání stanoviska krajským úřadem posuzující existenci či neexistenci střetu zájmu zcela překračuje pravomoc krajského úřadu ve smyslu § 33 horního zákona, a je tak nutno považovat jej za nicotné. V dalším textu pak namítala, že sdělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, je nutno považovat za závazné stanovisko, které je dle jejího názoru věcně nesprávné a nezákonné, resp. nicotné, nesplňující nároky na přezkoumatelné rozhodnutí.
73. Jak je již shora popsáno, krajskému úřadu byl nejprve v roce 2021 předložen návrh dohody k vyřešení střetu zájmů ve smyslu § 33 odst. 2 horního zákona z důvodu deklarovaného nesouhlasu obce Horní Olešnice s těžbou granátů v dobývacím prostoru Horní Olešnice. Krajský úřad po nezjištění objektů nebo zájmů, které by byly navrhovanou hornickou činností ohroženy, konstatoval, že ke střetu zájmů ve smyslu § 33 horního zákona v daném případě nedochází. Následně vydal krajský úřad sdělení ze dne 4. 11. 2022, čj. KUKHK-42275/ZP/2021, v němž znovu konstatoval, a to již na podkladě předložených znaleckých posudků, že v dané věci nebyly zjištěny střety zájmů ve smyslu ustanovení § 33 odst. 1 horního zákona. Krajský úřad tedy byl bezpochyby kompetentní k vyřešení střetu zájmů ve smyslu § 33 odst. 2 horního zákona, avšak protože žalobkyní namítaný střet veřejných zájmů nebyl zjištěn (na podkladě odborných znaleckých posudků), z tohoto důvodu proto nebyl ani důvod k uzavírání dohody ve

smyslu ustanovení § 33 odst. 2 horního zákona, a krajský úřad proto byl kompetentní i k vydání předmětného sdělení.

74. Krajský soud přisvědčuje žalovanému (i osobě zúčastněné na řízení), že uvedené sdělení krajského úřadu nelze považovat za závazné stanovisko (ani rozhodnutí), neboť není vydáváno podle § 149 odst. 1 správního řádu. Jak je zřejmé ze shora uvedeného, krajský úřad totiž v dané situaci nevystupoval jako dotčený orgán chránící veřejný zájem podle zvláštního předpisu. Jeho sdělení bylo podkladem rozhodnutí, který správní orgány měly povinnost vyhodnotit a zahrnout a také zahrnuly mezi podklady pro vydání svých rozhodnutí.
75. Krajský soud uzavírá, že v daném případě nebyly v průběhu správního řízení zjištěny žádné konkrétní objekty a zájmy, které by mohly být navrhovanou těžbou ohroženy (nikoliv pouze dotčeny). To bylo správními orgány (zejména pak žalovaným) dostatečně posouzeno na základě znaleckých posudků, ale i dalších podkladů shromážděných ve správním spise včetně sdělení krajského úřadu. Námitky žalobkyně o střetu zájmu ve smyslu § 33 horního zákona tedy byly vypořádány dostatečně.
76. Lze dodat, že poukazy žalobkyně na rozsudky správních soudů k otázce závazných stanovisek byly tak v dané situaci nepříhodné a lze souhlasit s názorem osoby zúčastněné na řízení, že v některých směrech byly citace žalobkyně navíc nepřesné nebo vytržené z kontextu.

Nezákonnost sdělení z hlediska zařazení záměru, absence posouzení vlivů na životní prostředí

77. Žalobkyně uvedla, že v případě realizace záměru Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice dojde k realizaci zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů, resp. nebezpečných odpadů, a předmětný záměr tak podléhá posuzování vlivů dle zákona EIA. Uvedla, že navrhovala přezkum zmíněných sdělení krajského úřadu, a to jako věcně nesprávných a nezákonných, a následné zahájení procesu posuzování vlivů na životní prostředí, návrhem na přezkum se však žalovaný nezabýval.
78. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon „EIA“), podléhají posuzování podle tohoto zákona záměry uvedené v příloze č. 1, a to buď obligatorně (kategorie I) nebo zjišťovacímu řízení (kategorie II). Podle bodu 79 přílohy č. 1 je záměrem, na který tento zákon dopadá Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu v kategorii I (a) 25 ha a v kategorii II (a) 5 ha, nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu v kategorii I (b) 1 mil t/rok, v kategorii II (b) 10 tis. t/rok a povrchová těžba nerostných surovin rovněž na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (b).
79. V nyní posuzovaném případě z příložené dokumentace vyplývá, že plocha dobývacího prostoru Horní Olešnice je 1,40965 ha, průměrný obsah granátu činí 314,39 b/m³, přičemž na ložisku je plánován objem těžby granátonosné horniny v objemu 3.200 m³/rok, což představuje při objemové hmotnosti 2,6 t/m³ roční těžbu 8.320 t. Je tedy zřejmé, že nebude dosaženo ani jednoho limitu uvedeného v příloze č. 1 bodu 79 zákona EIA. Pokud jde o podlimitní záměry, ty podléhají posuzování podle tohoto zákona,

pouze pokud se nacházejí ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu podle zákona o ochraně přírody a krajiny. To však není tento případ. Nejde tedy o záměr, který by podléhal posuzování vlivů na životní prostředí v rámci procesu EIA podle § 4 odst. 1 zákona EIA.

80. Není proto důvodná námitka, že jsou nesprávná a nezákonná stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 1. 6. 2020 (žalobkyně nesprávně uvedla datum 25. 5. 2020), čj. KUKHK-16695/ZP/2020, a ze dne 27. 5. 2020, čj. 16899/ZP/2020, kterými bylo konstatováno, že záměr Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice nenaplnuje svým charakterem a rozsahem ustanovení § 4 zákona č. 100/2001 Sb., a proto nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí.
81. Z dokumentace rovněž vyplývá, že při zpracování a úpravě těžené suroviny nevznikají materiály, které by měly charakter odpadu a že na území dobývacího prostoru nebude zřízen ani likvidován odval nebo odkaliště. Veškerý těžební materiál nebude nikam odvážen a bude následně použit pro zpětnou rekultivaci vytěženého prostoru na zemědělský půdní fond. Plocha dobývacího prostoru a limity těžby jsou (jak je již uvedeno i shora) specifikovány v textové a mapové části dokumentace, ze které nevyplývá, že by při předmětné hornické činnosti mělo být provozováno zařízení k odstraňování nebo využívání nebezpečných odpadů a že by na území dobývacího prostoru měl být zřízen odval nebo odkaliště. Žalobkyně blíže nerozvedla, na základě čeho usuzuje, že v daném případě „dojde k realizaci zařízení k odstraňování nebo využívání nebezpečných odpadů“. Z dokumentace nic takového nevyplývá. Pokud žalobkyně uvedla rovněž to, že „žadatelem byly předloženy nesprávné údaje týkající se kapacity navržené povrchové těžby tak, aby nebyl formálně překročen zákonný limit, ačkoli fakticky k překročení limitu těžby dojde“, pak k tomuto svému tvrzení nenabídla žádný relevantní důkaz a krajský soud se jím nemohl nijak podrobněji zabývat. Takové tvrzení je proto nutno odmítnout jako pouze spekulativní.

Nedostatečné zjištění skutkového stavu

82. Tento žalobní bod souvisí s předchozími žalobními námitkami o ohrožení zájmů obce a jejích obyvatel, resp. s posouzením vlivů na životní prostředí. K těmto opakovaně vzneseným námitkám krajský soud odkazuje na již shora uvedené a shrnuje, že otázka vlivu na životní prostředí byla řádně posuzována a vyhodnocena tak, že předmětný záměr nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí, neboť svým charakterem a rozsahem nenaplnuje ustanovení § 4 zákona EIA (viz vypořádání předchozího žalobního bodu). Další otázky týkající se namítaného ohrožení dosud harmonické krajiny jako významného bohatství území z hlediska rozvoje, pohody bydlení, oddychové rekreace a psychického zdraví, příp. dotčení údolní nivy Ždírnického potoka a destrukce významného krajinného prvku, byly dostatečně posuzovány shora citovanými znaleckými posudky a stanovisky dotčených orgánů (které specifikoval OBÚ ve svém rozhodnutí - tj. stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, stanoviska Městského úřadu Trutnov, Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje a státního podniku Lesy ČR, s. p.). Ze znaleckých posudků přitom jednoznačně vyplývá, že z hlediska vlivu na veřejné zdraví lze řešený záměr Dobývací prostor Horní Olešnice označit „za dobře přijatelný“, resp. že „vliv na zdraví obyvatel obou částí obce byl vyhodnocen jako nevýznamný“, že nedojde k negativním vlivům na zdraví obyvatel (fyzické ani psychické) obou částí obce, i že nemůže být zasažena žalobkyně zmiňovaná

pohoda bydlení. Jak je rovněž uvedeno, a to konkrétně ve znaleckém posudku zpracovaném RNDr. M. Z., v návrhu územního plánu obce Horní Olešnice je řešené území zařazeno jako „plocha těžby nerostů“, nikoli mezi plochy přírodní, sportovní, lesní, plochy zeleně a jiné, které jsou vhodné pro relaxaci, a že přes pozemky není vedena turistická cesta ani cyklostezka. Ing. D. P. ve svém posudku rovněž výslovně uvedl, že „nedojde ke ztrátě významné relaxační oblasti“.

83. Pokud jde o vodní tok (Ždírnický potok), konkrétní podmínky, které musí být při povolené hornické činnosti dodrženy, stanovilo prvostupňové rozhodnutí ve výroku pod bodem 6 (na straně čtvrté). Není přitom pravdou, že by žádným relevantním způsobem nebyly zjištěny a vyhodnoceny hydrogeologické poměry oblasti. Posouzeny byly a žádné negativní následky zjištěny nebyly. To vyplývá ze závěrů znaleckého posudku Ing. D. P. který uvedl, že vlivem předmětného dobývání nedojde k poklesům hladin spodních vod ani teoretickému riziku ztráty vody ve studních. Posudek RNDr. M. Z. cituje mimo jiné i z hydrogeologického posudku Hydrogeologické posouzení otvírky a těžby ložiska grátonosných šterkopísků Horní Olešnice, zpracovaného v roce 2009 Hydrogeologickou společností, s. r. o., Praha 5 - Zbraslav (který je rovněž součástí předložené spisové dokumentace), z něhož vyplývá, že vzhledem k dobré propustnosti hornin může dosahovat vliv těžby na hladinu podzemní vody v blízkém západním a jihozápadním okolí otvírky do vzdálenosti prvních desítek metrů od okraje těžebny, avšak zásadní změny sezónního režimu kolísání hladiny by nastat neměly. Je zde rovněž konstatováno, že vliv těžby nebude dosahovat k okrajům obcí, kde jsou vybudovány jímací objekty (studny). Posudky ani uvedené hydrogeologické posouzení tedy nepotvrdily žalobkyní tvrzené riziko ztráty vody ve studních ani riziko zásahu do povrchových nebo podzemních vod. Lze dodat, že pokud povolená hornická činnost nemá zásadní vliv na změny sezónního režimu kolísání hladiny, nevyvolává sama o sobě ani potřebu řešení protipovodňových a protizáplavových stavů.
84. Pokud jde o námitku žalobkyně, že rozhodnutím nejsou stanoveny žádné, byť elementární, povinnosti vztahující se k ochraně živočišných a rostlinných druhů, pak ani tato námitka není důvodná. Krajský soud ověřil z listin založených ve správním spise, že pro provádění hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice (dle plánu otvírky pod názvem POPD) byly Krajským úřadem Královéhradeckého kraje rozhodnutím ze dne 22. 3. 2021, čj. KUKHK-18912/ZP/2020-12, uděleny výjimky ze zákazů škodlivého zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněné druhy živočichů a výjimka ze zákazů ke škodlivému zasahování do biotopu zvláště chráněných druhů rostlin. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 23. 5. 2021 a výjimky byly povoleny do 31. 12. 2030. Podmínky uvedené ve zmíněném rozhodnutí krajského úřadu a povinnost jejich plnění pak byly zapracovány do dokumentace POPD, konkrétně do části nazvané „Povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Horní Olešnice - Hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb.“. Zde jsou podrobně stanoveny podmínky ochrany přírody a krajiny, výsledky botanického průzkumu a floristické inventarizace, zoologického průzkumu, ochrana jednotlivých druhů rostlin a živočichů (jmenovitě).
85. Nelze přisvědčit ani námitce, že „absentuje taktéž vyřešení problematiky napojení na pozemní komunikace aktuálním stanoviskem dotčeného orgánu“. K tomu krajský soud odkazuje na POPD, kde je napojení předmětného dobývacího prostoru na místní komunikaci řešeno tak, že „odvoz vytríděné frakce k dalšímu zpracování bude prováděn

osobním automobilem po místní komunikaci Zadní Ždírnice - Horní Olešnice, která se v obci Horní Olešnice napojuje na silnici I. třídy č. 16 Jičín - Trutnov. Dobývací prostor bude zpřístupněn v J-Z části stávajícím výjezdem na místní komunikaci.“ Dále lze poukázat i na znalecký posudek Ing. D. P., v němž je uvedeno, že „z dobývacího prostoru nebude vyvážen nebo dovážen žádný materiál nákladními vozidly a nedojde ke zvýšení dopravní zátěže obce touto těžbou - veškeré související činnosti budou probíhat pouze v DP“. Dále je zde uvedeno, že obec tedy nebude vlivem těžby zatížena nákladní dopravou, jednou týdně budou vyseparované granáty „v objemu velikosti cca nákupní tašky“ odváženy v osobním vozidle. Povolená hornická činnost tedy negeneruje žádnou nákladní dopravu, a jak je také v posudku uvedeno, dobývací prostor leží mimo obydlenou část obce s přístupem po místní komunikaci, která téměř v celé délce prochází zemědělských areálem v neudržovaném a opuštěném stavu.

86. Současně žalobkyně namítala, že báňským úřadem použitá závazná stanoviska dotčených orgánů jsou neaktuální a zastaralá, a to zejména stanoviska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, existující studie (rozptylová, posouzení vlivu na veřejné zdraví, hluková) a obdobné podklady, které byly zpracovány před více než 11 lety.
87. K této námitce krajský soud uvádí, že je správný názor žalovaného i osoby zúčastněné na řízení, že závazná stanoviska obecně nemají určenou dobu platnosti. Výjimku tvoří pouze ta, u nichž tak stanoví zákon nebo pokud tak stanoví samo stanovisko. Stanoviska, z nichž v projednávané věci správní orgány vycházely, omezenou dobu platnosti neměla, tedy i stanoviska z roku 2015 a 2016 jsou stále platná za situace, že nedošlo ke změně poměrů, za kterých byla vydána.
88. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že v místě stanoveného dobývacího prostoru Horní Olešnice a v jeho okolí nedošlo od vydání stanovisek a vyhotovení studií k žádným změnám, které by měly (nebo mohly mít) vliv na vydaná stanoviska a vyhotovené studie, také těžební záměr od doby vydaných stanovisek a vyhotovených studií rovněž nedoznal změn. Obdobně se vyjádřila osoba zúčastněná na řízení. Žalovaný rovněž konstatoval, že mu není znám jediný zákonný důvod pro přezkum stanovisek pro jejich „údajnou zastaralost“.
89. Jak je uvedeno výše, předmětná stanoviska by byla neaktuální a zastaralá, pokud by došlo ke změně poměrů, za kterých byla vydána. K tomu však v dané věci zjevně nedošlo, neboť žalobkyně neuvedla konkrétní skutečnosti (a to ani v žalobě) ani ničím nedoložila, k jaké relevantní změně v poměrech, která by měla (nebo mohla mít) vliv na vydaná stanoviska a vyhotovené studie, došlo, aby bylo nutno je revidovat. K tomu nemohou postačit pouhá obecná tvrzení o „zjevném zásahu těžby do vodních poměrů povrchových i podzemních vod“, tvrzení, že znečištění, omezení vydatnosti či jiné zásahy do podzemních vod se jeví jako nevyhnutelné, že „hydrologické poměry se změny na celém území obce“ ani nijak konkrétní tvrzení „o zvýšeném suchu v kombinaci s přívalovými situacemi v posledních letech“. Žalobkyní navrhovaný přezkum všech závazných stanovisek (resp. všech stanovisek) dotčených orgánů, na jejichž základě bylo napadené rozhodnutí vydáno, by tedy byl za této situace nadbytečný, nebyl tak ani důvod nechat zpracovat závazná stanoviska nová.
90. K výhradě žalobkyně, že stanovisko EIA z roku 2012, které akcentoval žalovaný, již pozbylo své platnosti, krajský soud dodává následující. Ministerstvo životního prostředí vydalo dne 27. 3. 2012 pod čj. 24931/ENV/12 souhlasné stanovisko k záměru „Dobývací

prostor Horní Olešnice 2“ se stanovením konkrétních podmínek, které mají být dodrženy. Ze souhlasného stanoviska je zřejmé, že byl posouzen vliv na životní prostředí pro stanovení dobývacího prostoru Horní Olešnice. Dobývací prostor Horní Olešnice byl také následně rozhodnutím OBÚ ze dne 26. 8. 2015, čj. SBS 20337/2015/OBÚ-09/2, stanoven a po právní moci rozhodnutí zaevidován v knize dobývacích prostorů. Žalobkyní zmiňovaná 7letá lhůta (v daném případě správně 5letá s možným prodloužením) pro platnost zmíněného souhlasného stanoviska dle zákona EIA tak byla dodržena. V tomto smyslu také žalovaný na zmíněné posouzení vlivu na životní prostředí provedené Ministerstvem životního prostředí ke stanovení dobývacího prostoru poukazoval.

Nedostatečné stanovení finančních rezerv

91. Krajský soud nemohl přisvědčit ani námitce, že napadené rozhodnutí nestanoví ve výroku žádnou konkrétní výši finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání, ani způsob a podmínky čerpání, a že je tak nepřezkoumatelné a neurčité. V tomto směru soud odkazuje na své vypořádání již prvního žalobního bodu, kde příslušné pasáže z výroku prvostupňového rozhodnutí citoval a nyní již jen opakuje, že výrok tohoto rozhodnutí pokračuje i na straně druhé rozhodnutí, kde je výslovně uvedeno, že souhlas s tvorbou finančních rezerv se vydává dle kapitoly 1.6.7. předložené dokumentace „*Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice*“, a dále je výslovně uvedeno, že při provádění hornické činnosti a při tvorbě finančních rezerv bude dodržena předložená dokumentace POPD a dodrženy podmínky, které jsou následně podrobně rozvedeny (viz strana 2 až 5 prvostupňového rozhodnutí).
92. Výrok prvostupňového rozhodnutí tedy výslovně odkazuje na dokumentaci „*Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Horní Olešnice*“, která obsahuje mimo jiných důležitých údajů pro provádění hornické činnosti i samotné vyčíslení celkových předpokládaných nákladů na sanaci a rekultivaci a návrh na vytvoření potřebných rezerv a na časový průběh jejich tvorby včetně vyčíslení její výše. Forma odkazu na konkrétní dokumentaci ve výrokové části rozhodnutí je zcela dostatečná pro jednoznačnost a určitost výroku i v této otázce. Prvostupňové rozhodnutí pak samo dále ve výroku stanoví podmínky ve vztahu k tvorbě finanční rezervy na straně druhé v bodech 1. až 3.
93. K námitce, že výše finančních rezerv je stanovena nepřiměřeně nízko s ohledem na riziko vzniku škody ve spojitosti se ztrátou vody a její jakosti v Zadní Ždírnici, krajský soud odkazuje na již shora uvedené, a to, že zejména ze znaleckých posudků Ing. D. P., z posudku RNDr. M. Z. i z hydrogeologického posudku vyplývá, že k poklesu hladin spodních vod ani riziku ztráty vody ve studních nedojde. Vytvoření finančních rezerv pro vybudování náhradního zásobování pitnou vodou (vybudování vodovodu) tedy není třeba.

VI. Závěr a náklady řízení

94. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
95. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které

důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, ten však náhradu nákladů řízení nenárokoval a ze soudního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

96. Náklady řízení nemohly být přiznány ani osobám zúčastněným na řízení. Dle ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. má totiž osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Taková situace však v dané věci nenastala.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. ledna 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu